

Spanska rum I

Varje spansk mindre ort har en given hjärtpunkt: det är Torget, vanligen beläget mellan kyrkan och rådhuset, just så som i Torrevieja.

Stora Torget är den naturliga utgångs- eller slutpunkten för processioner, demonstrationer och parader. Här firas nationaldagen, konstitutionens dag, FN-dagen m.m.

Stora Torget har i hög grad också ett vardagsliv. Torget är det självklara navet på orten.

I Torrevieja är det ovanligt inbjudande med alla sina platser att slå sig ned på – både reguljära bänkar och sittvänliga breda, gulkak-

den med sina ljuvliga blå blomrankor om våren en känsla av svalka, skuggande lummighet och intimitet.

Torget är också en viktig orienteringspunkt för att hitta i staden. Hit stämmer man möte eller sitter

I veckor pågår hemligheterna bakom skynket

kvällspass mellan ca fem och sju liksom butikerna, som stänger för dagen senast vid åttatiden. Detta familjeliv på torget vid en tid då våra hemländers småttningar är nattade för länge sedan och skolbarnen hänger över läxorna

Orsaken kan tyckas enkel: siestauppehållet förskjuter arbetstiden med tre timmar (medförande en stark trafik av tur- och returtransporter mellan arbetsplatser/skolor och hemmen). I samma mån förskjuts familjelivet och förstås också nöjeslivet. Teaterföreställningar och konserter börjar vanligen tidigast halv nio-nio. När de slutat har alla bussar gått sin sista tur – dit har inte tidsförskjutningen nått.

I november kommer det upp stora svarta skynken runt en tredjedel av torgets yta och något hemlighetsfullt pågår där bakom liksom på torgen i San Pedro, Pilar de la Horadada, Lorca m.fl. Det är årets julkrubba som förbereds. Till första advent avtäcks de mest förtjusande landskapsbilder från både det heliga landet och Torreviejans levande historia. Man får se som små dockskåps-scener med Josef sågande och Maria som syr. Ur en

Ett blandat lag i vild jakt efter bollen på Stora Torget

lade låga murar, som omger trädplanteringarna. Hela torget ligger lite högre än de kringliggande gatorna och omges av trappstegsnivåer med ingångar mitt på de fyra sidorna. Mittaxelns stråk riktat sig från havet fram till La Inmaculadas höga kyrkport.

En fontän i centrum med en stor lavasten, översilad av vatten, ger tillsammans med planteringarnas alla palmer och jacarandaträ-

ned en stund och bara har det skönt och betraktar gatulivet.

Något som förvånar nordbor på besök är torgets vardagsliv om kvällen. Mörkret har fallit snabbt på bara en kvart, kanske vid sju-åtta-tiden, men på torget ser man föräldrar med barnvagnar, små barn som övar att gå, lite större som springer runt och leker, tonåringar som söker sig hit efter skolan. Spanska skolor har ett

känns exotiskt och som en iögonfallande kulturskillnad för oss norrifrån.

hydda stiger röken – där är bagaren i Betlehem. En scen visar hur Josef och den havande Maria anländer till värdshuset, där ingen plats fanns för dem. Dåtidens ockupationsmakt romarna framställs också med romerska tempel och soldater. Alla scener är ordnade kronologiskt och besökarna går

för steg. Andra orter läggs förstås in i sina specialiteter. Skandinaverna drar också sitt strå till stacken vid adventstid: en gran med ståtliga mått, fördd med specialtransport från Småland genom Europa, reses och monterats fast i sitt enkom för detta borrarade hål i torgets stenläggning – glögg,

Om man leker med tanken att förflytta ett spanskt torg så års till Norden – skulle där då finnas en spolad isbana i strålkastarsken och barnen skulle leka i galonbyxor, täckjackor, luvor, pjäxor och lovikkavantar med andedräkten stående som en rök ur munnarna medan föräldrar och övriga står och stampar i

runt och begäpar härligheterna utefter ett enkelt staket på lämpligt armlängds avstånd. Vad gäller Torre Vieja visas hembygdens saltutvinning steg

pepparkakor och advents-sånger avlöser invignings-talen vid begivenheten, som brukar bevakas av Torre-teven.

stillsamma grupper? Nog ser det så ut vid idrottsanläggningar men inte på våra sommar som vinter öde kyrkbackar eller folktomma torg (försåvitt

det inte är exempelvis julmarknad). Naturligtvis är det klimatet som gör skillnaden, det är klimatet som har gett upphov till siestatraditionen och som har stor del även i den omedelbara mänskliga värmen i södern.

När familjerna och till sist även paren har lämnat Stora Torget går det ganska plötsligt till sin nattvila. Skumraskfolket har andra scener.

*Text och foto:
Birgitta Kruckenberg*

